

**ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

«ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»

2014-2020

Φεβρουάριος 2019

Κεφάλαιο Β: Ολοκληρωμένες Δράσεις Χωρικής Ανάπτυξης

1. Εξειδίκευση της Στρατηγικής για τη Χωρική Ανάπτυξη Περιφέρειας Πελοποννήσου

Με βάση τα κείμενα του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014 – 2020, κατά βάση στο Κεφάλαιο 4 του ΠΕΠ, ως προς την Ολοκληρωμένη προσέγγιση στη Χωρική Ανάπτυξη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, δύναται να εφαρμοσθούν όλα τα «εργαλεία» Χωρικής Ανάπτυξης που προβλέπουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), ήτοι:.

- α) Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ)
- β) Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)
- γ) Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)

Όσον αφορά στις ΟΧΕ, κατά την αρχική έγκριση του ΕΠ από την ΕΕ, κυρίως τις εντάσσει στην Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ), χωρίς όμως να αποκλείει και το «εργαλείο» ΟΧΕ σε άλλες περιοχές. Ωστόσο, με τη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ, δεσμεύθηκαν πόροι και για την εφαρμογή Στρατηγικών ΟΧΕ σε άλλες περιοχές, προβλέποντας παράλληλα την αύξησή τους με την εφαρμογή του εν λόγω «εργαλείου» και σε πρόσθετη περιοχή, την αναγκαιότητα και καταλληλότητα της οποίας θα αναδείξει σχετική μελέτη επικαιροποίησης της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια.

Για την αρχική εξειδίκευση της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου ανέθεσε σχετικές μελέτες οι οποίες προσεγγίζουν και τα τρία προαναφερόμενα «εργαλεία» (είδη) Χωρικής Ανάπτυξης, καταλήγοντας σε Οδηγούς και Κριτήρια επιλογής των αντίστοιχων Στρατηγικών και Σχεδίων Δράσης.

Με δεδομένο δε ότι, κάθε «εργαλείο» Χωρικής Ανάπτυξης, υπόκειται σε διαφορετικές διαδικασίες προσδιορισμού, των περιοχών παρέμβασης, του συστήματος διακυβέρνησης και των αναπτυξιακών κατευθύνσεων και δράσεων, στο πλαίσιο των σχετικών μελετών κατά την εκπόνηση των οποίων πραγματοποιήθηκαν από την ΕΥΔ διαβουλεύσεις με τους τοπικούς φορείς, γίνεται ξεχωριστή αναφορά, για κάθε είδους «εργαλείο» Χωρικής Ανάπτυξης, τόσο ως προς τη μεθοδολογία ενδεικτικού προσδιορισμού των περιοχών παρέμβασης, όσο και ως προς τη μεθοδολογία ενδεικτικού προσδιορισμού, αφενός του «Συστήματος Διακυβέρνησης και Διαχείρισης», αφετέρου των αναπτυξιακών κατευθύνσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκεκριμένη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, ανέθεσε σχετική μελέτη επικαιροποίησης της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια, όσον αφορά στην εφαρμογή των Στρατηγικών ΟΧΕ (εκτός ΒΑΑ), προκειμένου να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα επέκτασής του εν λόγω «εργαλείου» και σε πρόσθετη περιοχή, πέραν εκείνης που είχε προβλεφθεί κατά την αρχική εξειδίκευση της συνολικής Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας. Κατόπιν, με την ολοκλήρωση της εν λόγω μελέτης και την ανάδειξη νέας περιοχής ως πλέον κατάλληλης για την εφαρμογή πρόσθετης Στρατηγικής ΟΧΕ (εκτός ΒΑΑ), προέκυψε η ανάγκη επικαιροποίησης του παρόντος Εγγράφου Εξειδίκευσης της συνολικής Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας, ως πρώτο στάδιο της διαδικασίας ενεργοποίησης και υλοποίησης της πρόσθετης Στρατηγικής ΟΧΕ (εκτός ΒΑΑ).

Λαμβάνοντας υπ' όψη όλα τα προαναφερόμενα, σχετικά με τα «εργαλεία», τις κατευθύνσεις και τις παρεμβάσεις Χωρικής Ανάπτυξης, τόσο σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ο προσδιορισμός και η εξειδίκευση της στρατηγικής της Χωρικής Ανάπτυξης, αναφέρεται σε τρία επίπεδα.

Το πρώτο επίπεδο αφορά στον ενδεικτικό προσδιορισμό των περιοχών της Περιφέρειας, για τις οποίες θα σχεδιασθούν και θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), ενώ προσδιορίζονται συγκεκριμένες περιοχές της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ).

Το δεύτερο επίπεδο αφορά στον προσδιορισμό της κατάλληλης στρατηγικής στις περιοχές αυτές, επίσης ανάλογα με το είδος / «εργαλείο» Χωρικής Ανάπτυξης.

Το τρίτο επίπεδο αναφέρεται στο «σύστημα διακυβέρνησης και διαχείρισης» των «εργαλείων» αυτών, στις περιοχές αυτές, επίσης ανάλογα με το είδος / «εργαλείο» Χωρικής Ανάπτυξης.

1.1. Προσδιορισμός των περιοχών Χωρικής Ανάπτυξης

1.1.1. Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (BAA)

Ο αστικός πληθυσμός της Περιφέρειας Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 32% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, συγκεντρωμένος κατά το μεγαλύτερο μέρος του σε έξι (6) κύρια αστικά κέντρα. Από τα έξι (6) αυτά κύρια αστικά κέντρα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τα πέντε (5) είναι πρωτεύουσες των αντίστοιχων πέντε (5) Περιφερειακών Ενοτήτων (Καλαμάτα, Κόρινθος, Ναύπλιο, Σπάρτη, και Τρίπολη). Το έκτο κύριο αστικό κέντρο είναι το Άργος, το οποίο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφερειακής

Ενότητας Αργολίδας και γειτνιάζει άμεσα με το Ναύπλιο (την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας). Με δεδομένο το ποσοστό του αστικού πληθυσμού της Περιφέρειας (32% ήτοι κάτω του 50%), υπάρχει δυνατότητα δύο αστικές περιοχές να εφαρμόσουν BAA.

Για τον καθορισμό των αστικών κέντρων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, στα οποία θα εφαρμοσθεί η περιγραφόμενη στο ΠΕΠ Πελοποννήσου στρατηγική της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA), ελήφθησαν υπ' όψη τα εξής:

- α) Οι αστικές συγκεντρώσεις σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, ήτοι το μέγεθος του πληθυσμού που συγκεντρώνεται στα αστικά κέντρα κάθε Περιφερειακής Ενότητας.
- β) Η στασιμότητα ή/και η μείωση του πληθυσμού την τελευταία απογραφική δεκαετία, ήτοι μεταξύ των ετών 2001 – 2011, σε σχέση με τα υπόλοιπα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.
- γ) Η εξάρτηση της κοινωνικοοικονομικής δραστηριότητας κάθε Περιφερειακής Ενότητας από την ύπαρξη και λειτουργία των αστικών της κέντρων.
- δ) Η χωροθέτηση και λειτουργία των αστικών κέντρων των Περιφερειακών Ενοτήτων ως πύλες εισόδου – εξόδου (κυρίως εισόδου) της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την υπόλοιπη Χώρα, αλλά και εν δυνάμει με το εξωτερικό.
- ε) Οι αναφορές του Γενικού, Ειδικού και Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, η αξιολόγησή τους και οι προτάσεις τους για το ρόλο τους στην Περιφερειακή Οικονομία.
- στ) Οι διατιθέμενοι πόροι ΕΤΠΑ και ΕΚΤ από το ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014 – 2020, για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, σε σχέση με την αναγκαιότητα συγκέντρωσης πόρων σε συγκεκριμένες δράσεις που εξασφαλίζουν τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων.

Οι παραπάνω παράμετροι συνιστούν πλέγμα κριτηρίων, το οποίο εξασφαλίζει την ορθολογική επιλογή / προσδιορισμό των αστικών κέντρων της Περιφέρειας για την εφαρμογή της στρατηγικής BAA, προκειμένου αυτή η στρατηγική να εξυπηρετεί τους στόχους της.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια και με την αυστηρή εφαρμογή τους στο σύνολό της, τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας τα οποία προτείνονται για την εφαρμογή του «εργαλείου» Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (BAA) είναι το αστικό κέντρο της **Καλαμάτας** και το **δίπολο Άργους – Ναυπλίου**, ως ενιαία αστική λειτουργική οντότητα, για τους εξής λόγους:

Όσον αφορά στην Καλαμάτα

- Είναι η μεγαλύτερη, πληθυσμιακά πόλη της Περιφέρειας Πελοποννήσου, ήτοι παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αστική συγκέντρωση.
- Παρουσιάζει στασιμότητα του πληθυσμού της (ούτε κατά μια ποσοστιαία μονάδα αύξηση), μεταξύ 2001 – 2011.
- Διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, όχι μόνο για την Περιφερειακή Ενότητα της Μεσσηνίας, αλλά και για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, τουλάχιστον στις δύο από τις υπόλοιπες τέσσερις (Αρκαδία, Λακωνία).
- Αποτελεί την κύρια πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας από και προς τον υπόλοιπο εθνικό χώρο, αλλά και τον διεθνή, τόσο με το λιμάνι της, όσο και με το αεροδρόμιό της.
- Σε όλο το Χωροταξικό και Προγραμματικό Πλαίσιο, αναφέρεται ως το κύριο αστικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Όσον αφορά στο δίπολο Άργους – Ναυπλίου

Είναι τα δύο αστικά κέντρα της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας με τα εξής ιδιαίτερα χαρακτηριστικά:

- Ελάχιστη χιλιομετρική απόσταση μεταξύ τους
- Συμπληρωματικότητα ή/και ανταγωνιστικότητα στις λειτουργίες των δύο πόλεων.
- Οικιστική και λειτουργική «ενοποίηση» των δύο πόλων, στην ελάχιστη μεταξύ τους χιλιομετρική απόσταση.
- Το Ναύπλιο (πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας) παρουσιάζει μικρή πληθυσμιακή συγκέντρωση, με αυξανόμενο πληθυσμό στη δεκαετία 2001 – 2011.
- Το Άργος, το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας (σχεδόν διπλάσιο πληθυσμό από το Ναύπλιο), είναι το μοναδικό αστικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου που παρουσιάζει πολύ μεγάλη πληθυσμιακή μείωση.
- Με αυτά τα δύο ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των δύο αστικών κέντρων της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας, το δίπολο Άργους – Ναυπλίου έχει τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή μείωση στη δεκαετία 2001 – 2011.
- Το Ναύπλιο (ένα μέρος του διπόλου) αποτελεί πύλη εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας, όσον αφορά στη θαλάσσια επικοινωνία, με τον εθνικό, αλλά και με τον διεθνή χώρο, κυρίως ως πύλη εισόδου.

Τα δύο αστικά κέντρα εμφανίζουν σημαντικές ομοιότητες όπως:

- Αποτελούν τις 2 μεγαλύτερες αστικές συναθροίσεις της Περιφέρειας.
- Συνιστούν αστικά κέντρα ευρύτερης επιρροής, πέρα από τα όρια των ΠΕ στις οποίες ανήκουν., με «λειτουργικό πληθυσμό πολύ μεγαλύτερο του μονίμως κατοικούντος πληθυσμού.
- Αποτελούν πύλες εισόδου της Περιφέρειας.
- Αποτελούν τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς, καθώς και σημεία αφετηρίας τουριστικών ροών. Στις ευρύτερες περιοχές συγκεντρώνονται σημαντικές οικονομικές και τουριστικές δραστηριότητες.
- Τα κοινωνικοοικονομικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά προβλήματα και οι προκλήσεις της κρίσης είναι όμοιες στις δύο αστικές περιοχές.

1.1.2. Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)

Σύμφωνα με τα κριτήρια του εγκεκριμένου από την ΕΕ ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014 - 2020, το «εργαλείο» της ΤΑΠΤοΚ επιλέχθηκε για να ενισχυθεί το τοπικό δυναμικό, ώστε να καταστεί σε θέση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τις προκλήσεις, μέσω εστιασμένων στρατηγικών που θα υποστηρίξουν τις δυνατότητες ενδογενούς ανάπτυξης, θα ενισχύσουν

την καλλιέργεια ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο και θα προωθήσουν την συμπληρωματικότητα της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας.

Με δεδομένο, ότι η διαδικασία προσδιορισμού των περιοχών εφαρμογής της ΤΑΠΤοΚ είναι ανταγωνιστική, όπως και οι άλλες συνιστώσες αυτού του «εργαλείου», (διακυβέρνηση και αναπτυξιακές κατευθύνσεις και δράσεις), όπως έχει αναφερθεί στα προηγούμενα, η ανάπτυξη της μεθοδολογίας εκ των προτέρων προσδιορισμού των περιοχών ΤΑΠΤοΚ, είναι απολύτως ενδεικτική και μπορεί να θεωρηθεί ως υπόδειγμα για την Περιφέρεια, αλλά και ως κατεύθυνση χρήσης ομάδας κριτηρίων για την αξιολόγηση αντίστοιχων προτάσεων. Να σημειωθεί δε ότι προς αυτή την κατεύθυνση είναι και η επιλογή άλλης μιας ανάλογης περιοχής, η οποία όμως λειτουργεί ως υπόδειγμα εφαρμογής του «εργαλείου» ΟΧΕ εκτός ΒΑΑ, όπως παρουσιάζεται στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο.

Παράλληλα, η ανάπτυξη αυτής της μεθοδολογίας ενδεικτικού προσδιορισμού περιοχών ΤΑΠΤοΚ, όπως και περιοχών ΟΧΕ, λαμβάνει υπ' όψη της και αυτό που αναφέρεται στα κείμενα του ΠΕΠ Πελοποννήσου περί την ΤΑΠΤοΚ, ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου θα λειτουργήσουν ΤΑΠΤοΚ με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Αυτές οι περιοχές ΤΑΠΤοΚ (του ΕΓΤΑΑ), είτε θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως προς τις περιοχές παρέμβασης με την ΤΑΠΤοΚ του ΕΤΠΑ, αλλά και τις περιοχές ΟΧΕ, είτε θα λειτουργήσουν από κοινού σε μέρος των περιοχών ΤΑΠΤοΚ και ΟΧΕ του ΠΕΠ.

Για την ανάπτυξη μεθοδολογίας ενδεικτικού προσδιορισμού των περιοχών ΤΑΠΤοΚ (του ΕΤΠΑ) ή/και των περιοχών ΟΧΕ, ελήφθη υπ' όψη ότι τα ΤΑΠΤοΚ του ΕΓΤΑΑ, θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά ως προς τις περιοχές της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Με την εφαρμογή του «εργαλείου» της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ), μέσα από την ενίσχυση και την ενεργό συμμετοχή του τοπικού δυναμικού σε όλα τα στάδια της διαδικασίας από τον σχεδιασμό μέχρι την υλοποίηση, και λαμβάνοντας υπ' όψη τους έτσι και αλλιώς περιορισμένους πόρους που έχει στην διάθεσή της η Περιφέρεια στο πλαίσιο του ΕΠ για την περίοδο 2014-2020, επιχειρείται:

- η παραγωγική ανασυγκρότηση του αγροτικού χώρου,
- η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η ενίσχυση των τάσεων επιστροφής στην ύπαιθρο,
- η ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων σε συνδυασμό με την καταπολέμηση συνεπειών της κλιματικής αλλαγής,
- η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας σε κατεύθυνση όπως η διασύνδεση με τις υπηρεσίες τουρισμού και πολιτισμού,
- η αναβάθμιση του τοπικού ανθρώπινου κεφαλαίου.

Σύμφωνα με τους παραπάνω στόχους, καθώς επίσης και με βάση την ιδιαιτερότητα του «εργαλείου» που προϋποθέτει την κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας, τίθεται ως βασικό κριτήριο για τον προσδιορισμό των περιοχών ΤΑΠΤοΚ η ύπαρξη τοπικών ομάδων για την συμμετοχή τους στον σχεδιασμό, πολύ δε περισσότερο, όταν ήδη αυτές οι ομάδες έχουν κινητοποιηθεί.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τους παραπάνω στόχους, προκειμένου να προσδιορισθούν έστω και ενδεικτικά, κατά το δυνατόν αντικειμενικότερα, οι πλέον κατάλληλες περιοχές της Περιφέρειας, στις οποίες θα εφαρμοσθεί το «εργαλείο» της ΤΑΠΤοΚ κατά την περίοδο 2014-2020, χρησιμοποιήθηκε ένα πλέγμα μετρήσιμων κριτηρίων, κυρίως κοινωνικοοικονομικών, σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων σύμφωνα με τον «Καλλικράτη», δηλαδή σε επίπεδο Δήμου / Κοινότητας σύμφωνα με την διοικητική διαίρεση της Χώρας στο πλαίσιο του «Καποδίστρια».

Τα κριτήρια αυτά είναι τα εξής:

- Μέσο φορολογούμενο εισόδημα του έτους 2012.
- Μεταβολή πληθυσμού (%) μεταξύ 2001 και 2011.
- Πληθυσμιακή πυκνότητα κατά το έτος 2011, σύμφωνα με την απογραφή του έτους αυτού.

- Ποσοστό (%) ανεργίας το 2011, επίσης σύμφωνα με την απογραφή πληθυσμού το έτος αυτό.
- Δείκτης γήρανσης το 2011 (ηλικίες 65+ / ηλικίες 0-14)
- Δείκτης αντικατάστασης το 2011 (ηλικίες 10-14 / ηλικίες 60-64)

Πέραν των παραπάνω, στην κατεύθυνση των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον προσδιορισμό της περιοχής εφαρμογής της ΤΑΠΤοΚ, ένα άλλο κριτήριο που λήφθηκε υπ' όψη είναι η «συνεκτικότητα» της περιοχής από φυσική, κοινωνική ή/και οικονομική άποψη, καθώς επίσης και από την άποψη των στόχων της στρατηγικής. Αυτό το κριτήριο τέθηκε προκειμένου να εφαρμοσθεί μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την άμβλυνση των μειονεκτικών χαρακτηριστικών της περιοχής παρέμβασης και την επίτευξη των αναπτυξιακών της στόχων, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω.

Τέλος, η συνέχεια του Χώρου, όπου θα εφαρμοσθεί η ΤΑΠΤοΚ, προκειμένου να υπάρξουν θετικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από τις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στις συγκεκριμένες περιοχές που θα επιλεγούν, η συγκεκριμένη μελέτη προσδιορισμού της στρατηγικής για δράσεις Χωρικής Ανάπτυξης την θεωρεί επιβεβλημένη. Ως εκ τούτου, οι προς επιλογή περιοχές θα πρέπει να συντίθεται από απολύτως γειτνιάζουσες και αναπτυξιακά αλληλοεξαρτώμενες μεταξύ τους Δημοτικές Ενότητες.

Με βάση τα παραπάνω κριτήρια προσδιορίστηκαν κατ' αρχάς οι Δημοτικές Ενότητες που παρουσίαζαν αρνητικούς δείκτες, με υψηλή τιμή στα συγκεκριμένα κριτήρια και στη συνέχεια, προσεγγίστηκαν εκ νέου οι τιμές αυτών των κριτηρίων για ομάδες Δημοτικών Ενοτήτων που γειτνιάζουν μεταξύ τους. Παράλληλα, με δεδομένο ότι, κάθε κριτήριο από τα παραπάνω έχει διαφορετική βαρύτητα ως προς το αναπτυξιακό γίνεσθαι της περιοχής σε μεσοβραχυπρόθεσμο ή σε μεσομακροπρόθεσμο χρονικό διάστημα, τα αποτελέσματα των συγκρίσεων κάθε αντίστοιχου δείκτη των ομάδων των Δημοτικών Ενοτήτων με της Περιφέρειας, σταθμίστηκαν με αντίστοιχους συντελεστές.

Στη βάση αυτών των κριτηρίων και με δεδομένο, αφ' ενός, τα αναπτυξιακά προβλήματα των κατ' αρχάς ενδεικτικών περιοχών για εφαρμογή ΤΑΠΤοΚ στο πλαίσιο του ΠΕΠ, αφ' εταίρου των εν δυνάμει διαθέσιμων πόρων γι' αυτό το είδος Χωρικής Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπ' όψη και όλες τις άλλες παραμέτρους Χωρικών Παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, προτείνεται η λειτουργία αυτού του «εργαλείου» Χωρικής Ανάπτυξης σε μία περιοχή η οποία θα προκύψει με ανταγωνιστική διαδικασία.

1.1.3. Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Όπως αναφέρθηκε στην αρχή του παρόντος Εγγράφου, κατά τον αρχικό σχεδιασμό του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014 - 2020 προβλέπονταν ρητά ως παρεμβάσεις Χωρικής Ανάπτυξης, μόνο η ΒΑΑ και η ΤΑΠΤοΚ. Ωστόσο, για την ενίσχυση της χωρικής συνοχής στην Περιφέρεια και για τη διεύρυνση και εμβάθυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας, με βάση την ανάλυση της αναπτυξιακής της φυσιογνωμίας, από την αρχική μελέτη περί της Εξειδίκευσης της Στρατηγικής της Περιφέρειας για τη Χωρική Ανάπτυξη, διαπιστώθηκαν σημαντικές χωρικές ανισότητες σε πολλές περιοχές της Περιφέρειας. Με δεδομένο δε, τον ανταγωνιστικό χαρακτήρα της ΤΑΠΤοΚ και την προοπτική εφαρμογής ΤΑΠΤοΚ/LEADER με πόρους του ΕΓΤΑΑ στις αγροτικές περιοχές, θεωρήθηκε σκόπιμη η εφαρμογή του «εργαλείου» των ΟΧΕ σε συγκεκριμένη περιοχή της Περιφέρειας, με βάση την παρακάτω μεθοδολογία, λαμβάνοντας υπ' όψη τους στόχους των ΟΧΕ.

Οι στόχοι του «εργαλείου» των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) αναφέρονται στην προώθηση/επιτάχυνση της ανάπτυξης σε περιοχές με μόνιμα/διαχρονικά συγκριτικά αναπτυξιακά μειονεκτήματα ή/και με αντίστοιχα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία τελούν σε αδράνεια. Απώτερος στόχος είναι η άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών χωρικών/αναπτυξιακών ανισοτήτων, με μείωση των συγκριτικών μειονεκτημάτων και με αξιοποίηση των σε αδράνεια συγκριτικών πλεονεκτημάτων συγκεκριμένων περιοχών της Περιφέρειας.

Με βάση τους παραπάνω στόχους, προκειμένου να επιλεγούν κατά το δυνατόν αντικειμενικότερα οι περιοχές στις οποίες ενδεχομένως να εφαρμοσθούν ΟΧΕ, χρησιμοποιήθηκε το ίδιο πλέγμα μετρήσιμων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων, όμοιο ακριβώς με εκείνο το πλέγμα που χρησιμοποιήθηκε για τον ενδεικτικό προσδιορισμό των περιοχών που θα εφαρμοσθεί το «εργαλείο» ΤΑΠΤοΚ.

Πέραν όμως, των παραπάνω αναφερόμενων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων που ταυτίζονται με τα προαναφερόμενα στην περίπτωση της ΤΑΠΤοΚ, ένα άλλο κριτήριο για τις περιοχές ΟΧΕ, το οποίο εφαρμόσθηκε κατά την αρχική μελέτη προσδιορισμού των πλέον κατάλληλων περιοχών για την εφαρμογή Στρατηγικών ΟΧΕ, είναι η αναγνωρισιμότητα των περιοχών στο ευρύτερο εθνικό ή/και διεθνές περιβάλλον. Αυτό το κριτήριο συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των διατιθέμενων πόρων, σε σχέση με την εξωστρέφια των συγκεκριμένων περιοχών.

Σύμφωνα με τα παραπάνω κριτήρια και λαμβάνοντας υπ' όψη το σύνολο των παρεμβάσεων Χωρικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, η αρχική μελέτη ανέδειξε ως την καταλληλότερη περιοχή για εφαρμογή ΟΧΕ την ενιαία περιοχή της Μάνης, ήτοι τους δύο Δήμους (Ανατολικής Μάνης και Δυτικής Μάνης).

Το γεγονός ότι, η συγκεκριμένη ενιαία περιοχή προτεινόταν από τη σχετική μελέτη ως περιοχή εφαρμογής ΟΧΕ, δεν την απέκλειε από τη δυνατότητα να συμμετάσχει στην ανταγωνιστική διαδικασία για διεκδίκηση ΤΑΠΤοΚ.

Ήταν δε στον προγραμματισμό της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ «Πελοπόννησος», να εφαρμοστεί το «εργαλείο» ΟΧΕ, στην περίπτωση που δεν θα λειτουργούσε ΤΑΠΤοΚ στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος» σε αυτή την περιοχή, όπως αναφερόταν και στην αρχική εξειδίκευση της συνολικής Στρατηγικής για τη Χωρική Ανάπτυξη της Περιφέρειας, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ κατά τη 2η συνεδρίασή της.

Με δεδομένο ότι, στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος», δεν εγκρίθηκε Στρατηγική ΤΑΠΤοΚ για την περιοχή της Μάνης, οι πρώτες Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), όπως αναφέρεται πλέον ρητά στην εγκεκριμένη 2η Αναθεώρηση του ΕΠ «Πελοπόννησος» και με τη δέσμευση συγκεκριμένων πόρων του, αναφέρονται στην περιοχή της Μάνης.

Επιπλέον, στο ΕΠ «Πελοπόννησος», όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης του (12^{ος} /2018), προβλέφθηκε η δυνατότητα διάθεσης πρόσθετων πόρων για εφαρμογή νέας Στρατηγικής ΟΧΕ, κατόπιν εκπόνησης σχετικής μελέτης. Με βάση τους προαναφερόμενους στόχους των Στρατηγικών ΟΧΕ και λαμβάνοντας υπ' όψη, αφ' ενός τις κατευθύνσεις του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014- 2020, αφ' ετέρου την πρόοδο εφαρμογής που έχει σημειωθεί για τις υπόλοιπες Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΕΠ, εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου η εν λόγω μελέτη για την επιλογή καταλληλότερης περιοχής για την εφαρμογή νέας Στρατηγικής ΟΧΕ στην Περιφέρεια. Στο πλαίσιο εκπόνησης της συγκεκριμένης μελέτης, κρίθηκε αναγκαία η επικαιροποίηση ορισμένων εκ των κριτηρίων επιλογής καταλληλότερης περιοχής για εφαρμογή πρόσθετης Στρατηγικής ΟΧΕ, σε σχέση με εκείνα που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν, για πολύ συγκεκριμένους και αιτιολογημένους λόγους:

Τα νέα κριτήρια, όπως επικαιροποιήθηκαν από την εν λόγω εκπονηθείσα μελέτη, είναι τα εξής:

- Μεταβολή πληθυσμού (%) μεταξύ 2001 και 2011.
- Μέσο φορολογούμενο εισόδημα του έτους 2012.
- Πληθυσμιακή πυκνότητα κατά το έτος 2011, σύμφωνα με την απογραφή του έτους αυτού.
- Δείκτης γήρανσης το 2011 (ηλικίες 65+ / ηλικίες 0-14)

- Γεωμορφολογική κατηγορία χώρου κατά ΕΛΣΤΑΤ (ορεινή/ημιορεινή/πεδινή) / «Βαθμός» ορεινότητας.

Με βάση αυτά τα κριτήρια και λαμβάνοντας υπ' όψη τις ήδη εγκεκριμένες ή/και εφαρμοζόμενες στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, αλλά και τους διαθέσιμους πόρους του ΕΠ «Πελοπόννησος», η συγκεκριμένη μελέτη προτείνει μια περιοχή για πρόσθετη εφαρμογή Στρατηγικής ΟΧΕ. Αυτή η περιοχή είναι μέρος της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τα παραπάνω στοιχεία και σύμφωνα με τα προαναφερόμενα επικαιροποιημένα κριτήρια επιλογής, προέκυψε ως καταλληλότερη περιοχή για εφαρμογή ΟΧΕ, η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας που περιλαμβάνει τμήματα των Δήμων Κορινθίων, Βέλου – Βόχας, Σικυωνίων και Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης καθώς και το σύνολο του Δήμου Νεμέας, όπως αποτυπώνεται στον συνημμένο χάρτη που συνοδεύει το παρόν έγγραφο εξειδίκευσης.

1.2. Προσδιορισμός Ενδιάμεσων Φορέων

1.2.1. ΒΑΑ

Στο πλαίσιο εκπόνησης των αντίστοιχων μελετών που έχει αναθέσει η ΕΥΔ και σύμφωνα με τις μέχρι σήμερα διαβουλεύσεις με τις Δημοτικές Αρχές των συγκεκριμένων Αστικών Κέντρων, είναι δεδομένο ότι Φορέας Στρατηγικής θα είναι οι αντίστοιχες Αστικές Αρχές, μεμονωμένα ο Δήμος Καλαμάτας για το ένα Πρόγραμμα ΒΑΑ και η σύμπραξη μέσω Προγραμματικής Σύμβασης των Αστικών Αρχών Ναυπλίου και Άργους.

Αντίστοιχα ως ενδιάμεσος φορέας για την αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης δύνανται να είναι οι Αστικές Αρχές των Δήμων ή Συμπράξεις Δήμων για την περίπτωση του διπόλου Άργους - Ναυπλίου.

Η εμπλοκή και ο βαθμός εμπλοκής (επίπεδα αρμοδιοτήτων διαχείρισης) των Αστικών Αρχών στην αξιολόγηση και επιλογή των πράξεων της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα καθορισθούν κατόπιν αξιολόγησης από την ΕΥΔ ΕΠ Πελοποννήσου της ικανότητας των αστικών αρχών/φορέων σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια για την αξιολόγηση των Αστικών Αρχών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς των Στρατηγικών ΒΑΑ και κατόπιν ολοκλήρωσης των διαβουλεύσεων μεταξύ των αστικών αρχών, της Περιφέρειας και της ΕΥΔ ΕΠ Πελοποννήσου. Τα κριτήρια αυτά αποτελούν μέρος των συνολικών κριτηρίων αξιολόγησης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης των αντίστοιχων Αστικών Αρχών και παρουσιάζονται στον αντίστοιχο Φάκελο που υποβάλλεται προς έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης κατά τη 2η Συνεδρίασή της.

1.2.2. ΤΑΠΤοΚ

Είναι δεδομένο ότι ως Φορέας Στρατηγικής για την περιοχή που θα εφαρμοσθεί ΤΑΠΤοΚ, είναι η αντίστοιχη Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), η οποία θα είναι και ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης. Στον Ενδιάμεσο Φορέα πρόκειται να γίνει συνολική εκχώρηση των αρμοδιοτήτων Διαχείρισης, κατόπιν θετικής αξιολόγησης της ικανότητάς του, με βάση τα κριτήρια της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ, όπως παρουσιάζονται στον αντίστοιχο Φάκελο που υποβάλλεται προς έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης κατά τη 2η Συνεδρίασή της, καθώς και τα κριτήρια ορισμού Ενδιάμεσου Φορέα σύμφωνα με τη Διαδικασία ΔV_1 του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) 2014-2020.

1.2.3. ΟΧΕ

Με βάση, συγκεκριμένα κριτήρια που είχαν τεθεί στην αρχική Μελέτη Εξειδίκευσης της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης, για την περιοχή ΟΧΕ της Μάνης, ως φορέας Στρατηγικής έχει προταθεί εξ' αρχής και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ κατά την 2η συνεδρίασή της στη Μονεμβασιά Λακωνίας, η Περιφέρεια Πελοποννήσου, υπό την προϋπόθεση αποδεδειγμένης στενής συνεργασίας με φορείς των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων και κυρίως με τις αντίστοιχες Δημοτικές Αρχές, αλλά και με τους τοπικούς φορείς εκπροσώπησης της παραγωγικής τάξης και του κοινωνικού γίνεσθαι στους δύο Δήμους. Έτσι εξασφαλίζεται η εκπλήρωση των κριτηρίων, τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της Στρατηγικής ΟΧΕ στη συγκεκριμένη περιοχή. Συνεπώς, οι τοπικοί φορείς συμμετέχουν άμεσα στην επιλογή των έργων/πράξεων, του Σχεδίου Δράσης, τα οποία, βάσει του συνημμένου Οδηγού και των Κριτηρίων Αξιολόγησης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης, επιλέγονται με συγκεκριμένη μεθοδολογία ιεράρχησης και προσδιορισμού των τεχνικών και οικονομικών τους στοιχείων.

Επιπλέον με βάση τη πρόσφατα εκπονηθείσα σχετική μελέτη για την εφαρμογή νέας ΟΧΕ στην ΠΕ Κορινθίας, δεν υφίστανται τροποποιήσεις ως προς τον Φορέα Στρατηγικής, καθώς παραμένει η Περιφέρεια Πελοποννήσου, υπό την προϋπόθεση επίσης της αποδεδειγμένης συνεργασίας με τους πέντε (5) Δήμους της περιοχής εφαρμογής ΟΧΕ καθώς και με τοπικούς φορείς του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής. Αναλυτικότερα στοιχεία, επί της διάρθρωσης του Συστήματος Διακυβέρνησης της συγκεκριμένης Στρατηγικής ΟΧΕ στην ΠΕ Κορινθίας, περιλαμβάνονται στον Οδηγό Εκπόνησης και Εφαρμογής της Στρατηγικής ΟΧΕ, ο οποίος υποβάλλεται και αυτός για έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ, με την παρούσα Γραπτή Διαδικασία.

Όσον αφορά στον Φορέα Διαχείρισης των Στρατηγικών ΟΧΕ, ορίζεται η Διαχειριστική Αρχή (ΕΥΔ) του Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου, η οποία βάσει του Γενικού Κανονισμού Κ(ΕΚ)1303/2013 και του Ν.4314/2014, έχει την απόλυτη ευθύνη διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, από το οποίο κατά κύριο λόγο, αν όχι αποκλειστικά, θα χρηματοδοτηθούν οι αντίστοιχες δράσεις ΟΧΕ.

Ως εκ τούτων, αυτή η βασική παράμετρος των Στρατηγικών ΟΧΕ δεν τροποποιείται από τον αρχικό εγκεκριμένο από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ, σχεδιασμό της Περιφέρειας και της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.

1.3. Χρηματοδοτικό Πλαίσιο

1.3.1. ΒΑΑ

Σύμφωνα με το ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, για τη χρηματοδότηση των Στρατηγικών ΒΑΑ θα διατεθούν:

α) το **6,2% των πόρων του ΕΤΠΑ**, από Επενδυτικές Προτεραιότητες των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2Α και 3 στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων 3, 4 και 6.

β) το **7,6% των πόρων του ΕΚΤ**, από Επενδυτικές Προτεραιότητες του Άξονα Προτεραιότητας 2Α στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9.

Συνολικά οι πόροι οι οποίοι διατίθενται για την χρηματοδότηση των δύο Στρατηγικών ΒΑΑ ανέρχονται συνολικά σε **17.625.000 €** (Δημόσια Δαπάνη) εκ των οποίων 12.375.000 € από το ΕΤΠΑ και 5.250.000 € από το ΕΚΤ. Η κατανομή των πόρων αυτών σε επίπεδο ΕΔΕΤ, Αξόνων Προτεραιότητας, Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Κατηγοριών Παρέμβασης παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.1: Προϋπολογισμός δράσεων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ)

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	3α	067	1.000.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	3α	071	1.500.000
ΑΠ 1				2.500.000
ΕΚΤ	ΒΑΑ	9i	109	1.250.000
ΕΚΤ	ΒΑΑ	9ii	110	625.000
ΕΚΤ	ΒΑΑ	9iv	112	3.375.000
ΑΠ 2Α				5.250.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	4γ	013	2.500.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	6γ	094	1.500.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	6ε	083	900.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	6ε	090	2.250.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	6ε	094	1.775.000
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	6ε	095	950.000
ΑΠ 3				9.875.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ				12.375.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ				5.250.000
ΣΥΝΟΛΟ				17.625.000

1.3.2. ΤΑΠΤοΚ

Η χρηματοδότηση της Στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, προσδιορίστηκε από τη σχετική Μελέτη Εξειδίκευσης της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας και ανέρχεται σε 12,75 εκατ. € Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ και σε 6,25 εκατ. € Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΚΤ.

Η κατανομή των πόρων αυτών σε επίπεδο ΕΔΕΤ, Αξόνων Προτεραιότητας, Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Κατηγοριών Παρέμβασης παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.2: Προϋπολογισμός δράσεων Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ)

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	3α	067	2.500.000
ΑΠ 1				2.500.000
ΕΚΤ	ΤΑΠΤοΚ	9vi	114	6.250.000
ΑΠ 2Α				6.250.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	9δ	097	2.500.000
ΑΠ 2Β				2.500.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	4γ	013	1.500.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	6β	020	1.250.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	6γ	091	1.875.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	6δ	086	1.250.000
ΑΠ 3				5.875.000

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	7β	034	1.875.000
ΑΠ 4				1.875.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ				12.750.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ				6.250.000
ΣΥΝΟΛΟ				19.000.000

1.3.3. ΟΧΕ

Η χρηματοδότηση της Στρατηγικής ΟΧΕ για την περιοχή της Μάνης στο πλαίσιο του ΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, προσδιορίστηκε ενδεικτικά από τη σχετική Μελέτη Εξειδίκευσης της Στρατηγικής Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας και ανερχόταν σε 8,43 εκατ. € Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΤΠΑ και σε 2,13 εκατ. € Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΚΤ.

Η αρχική κατανομή των πόρων αυτών σε επίπεδο ΕΔΕΤ, Αξόνων Προτεραιότητας, Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Κατηγοριών Παρέμβασης, όπως είχε προσδιορισθεί αρχικά και εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ, κατά τη 2η Συνεδρίασή της, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα 2.3α.

Πίνακας 1.3α: Αρχικός προϋπολογισμός δράσεων ΟΧΕ Μάνης

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	3α	067	2.500.000
ΑΠ 1				2.500.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9i	109	250.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9iv	112	1.875.000
ΑΠ 2Α				2.125.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6β	021	1.250.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6γ	094	2.175.000
ΑΠ 3				3.425.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	7β	034	2.500.000
ΑΠ 4				2.500.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ				8.425.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ				2.125.000
ΣΥΝΟΛΟ				10.550.000

Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με την εξέλιξη της υλοποίησης του ΕΠ «Πελοπόννησος» και λαμβάνοντας υπ' όψη τις σχετικές διαβουλεύσεις της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ και της Περιφέρειας Πελοποννήσου με τους τοπικούς φορείς της Μάνης και κυρίως με τις δύο Δημοτικές Αρχές, το χρηματοδοτικό πλαίσιο της Στρατηγικής ΟΧΕ Μάνης τροποποιήθηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ με την 27η Γραπτή Διαδικασία, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 2.3β.

Πίνακας 1.3β: Νέος προτεινόμενος προϋπολογισμός δράσεων ΟΧΕ Μάνης

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	3α	067	1.000.000
ΑΠ 1				1.000.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9i	109	500.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9iv	112	400.000
ΑΠ 2Α				900.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	9b	097	1.875.000
ΑΠ 2Β				1.875.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6a	017	2.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6b	022	1.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6c	094	2.825.000
ΑΠ 3				5.825.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	7β	034	2.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	7β	040	500.000
ΑΠ 4				2.500.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ				11.200.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ				900.000
ΣΥΝΟΛΟ				12.100.000

Τέλος, με την ολοκλήρωση της σχετικής μελέτης για τη διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής και τον προσδιορισμό της καταλληλότερης περιοχής πρόσθετης Στρατηγικής ΟΧΕ, λαμβάνοντας υπ' όψη, αφ' ενός την εξέλιξη της υλοποίησης του ΕΠ «Πελοπόννησος» αφ' ετέρου τις αναγκαίες διαβουλεύσεις της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ και της Περιφέρειας Πελοποννήσου με τους τοπικούς φορείς της συγκεκριμένης περιοχής, ο διατιθέμενος προϋπολογισμός για την εφαρμογή της Στρατηγικής ΟΧΕ στην περιοχή της ΠΕ Κορινθίας παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1.3γ: Προτεινόμενος προϋπολογισμός δράσεων ΟΧΕ Π.Ε. Κορινθίας

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	3α	067	1.500.000
ΑΠ 1				1.500.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9i	109	1.000.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9iv	112	1.000.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9v	113	1.000.000
ΑΠ 2Α				3.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	9b	097	1.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	9c	073	500.000
ΑΠ 2Β				1.500.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	4c	013	1.000.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6c	091	1.500.000
			094	1.500.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	6d	086	500.000
ΑΠ 3				4.500.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	7b	34	1.500.000
ΑΠ 4				1.500.000

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ				9.000.000
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤ				3.000.000
ΣΥΝΟΛΟ				12.000.000

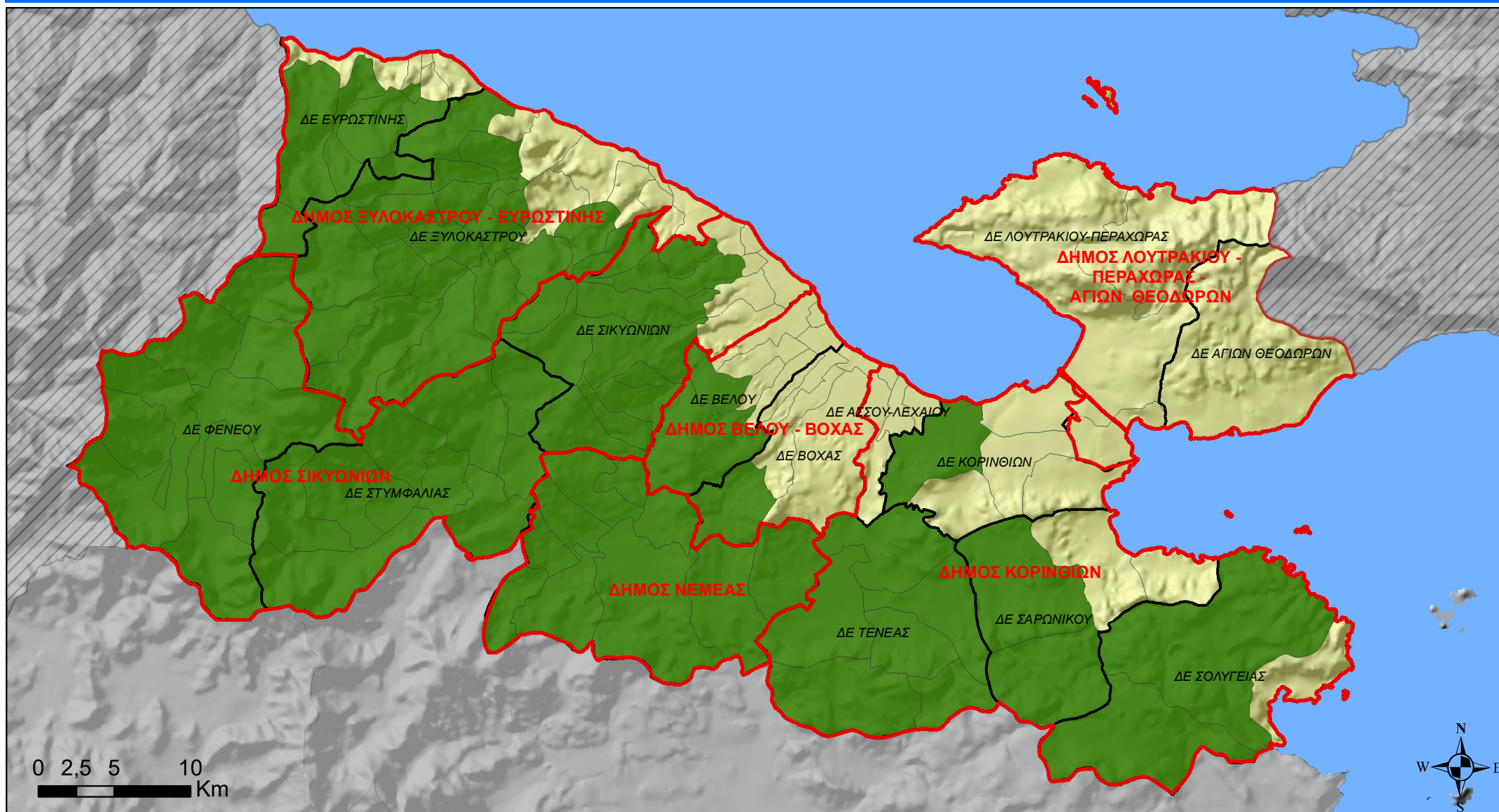
1.3.4. Σύνολο Ολοκληρωμένων Δράσεων Χωρικής Ανάπτυξης

Η χρηματοδότηση όλων των Στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του ΠΕΠ «Πελοπόννησος» 2014-2020, κατανομή σε επίπεδο ΕΔΕΤ, Επενδυτικής Προτεραιότητας, Κατηγορία Παρέμβασης και ανά είδος/«εργαλείο» Χωρικής Ανάπτυξης παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.4: Συνολικός Προϋπολογισμός Ολοκληρωμένων Δράσεων Χωρικής Ανάπτυξης

ΕΔΕΤ	Τρόπος υλοποίησης*	Κωδ. Επενδυτικής προτεραιότητας	Κωδ. Πεδίου παρέμβασης	ΔΔ (€)
ΕΤΠΑ	ΒΑΑ	3a, 4c, 6c, 6e	013, 067, 071, 083, 090, 094, 095	12.375.000
ΕΚΤ	ΒΑΑ	9i, 9ii, 9iv	109, 110, 112	5.250.000
ΕΤΠΑ	ΤΑΠΤοΚ	3a, 9d, 4c, 6b, 6c, 6d, 7b	013, 020, 034, 067, 086, 097, 091	12.750.000
ΕΚΤ	ΤΑΠΤοΚ	9vi	114	6.250.000
ΕΤΠΑ	ΟΧΕ	3a, 4c, 9b, 6a, 6b, 6c, 7b, 9c	013, 067, 097, 073, 017, 022, 086, 091, 094, 034, 040	20.200.000
ΕΚΤ	ΟΧΕ	9i, 9iv, 9v	109, 112, 113	3.900.000
ΕΤΠΑ	ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	3a, 4c, 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 7b, 9b, 9d	013, 020, 021, 022, 034, 040, 067, 071, 073, 083, 086, 090, 091, 094, 095, 097	45.325.000
ΕΚΤ	ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	9i, 9ii, 9iv, 9v, 9vi	109, 110, 112, 113, 114	15.400.000
ΣΥΝΟΛΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ				60.725.000

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΟΧΕ ΠΕ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Υπόμνημα

ΟΡΙΑ ΔΗΜΩΝ

ΟΡΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

ΟΡΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΟΧΕ ΠΕ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΕ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΕΚΤΟΣ ΟΧΕ